

“HOLA NADÓ”

¿A quien se dirige?

A toda la población residente en Vilanova i que acaban de tener un hijo.

¿Qué es?

Es un servicio de :

- ❑ Informació a los padres o cuidadores, sobre los recursos que existen en la Ciudad dirigidos a la infancia y a la familia.
- ❑ Orientación a los padres en el desarrollo de sus funciones parenterales, tales como en el cuidado de los bebés y la interpretación de sus demandas.
- ❑ Educativo: detectar y prevenir a tiempo, las posibles situaciones de riesgo que puedan repercutir en el desarrollo integral del niño.
- ❑ En red, ya que intervienen diferentes profesionales y entidades, (Registro Civil, ABS, y el PAD) y diferentes departamentos del Ayuntamiento.

¿Qué ofrece?

- ❑ Soporte Profesional
 - Enfermera pediátrica.
 - Comadrona.
 - Profesional de Servicios Sociales y Salud.
- ❑ Guía de recursos personalizados de infancia y familia.
- ❑ Regalo personalizado.

Metodología:

- Orden del Juez.
- Registro Civil.
- Alcaldía, envío de cartas.
- Entrevista concertada telefónicamente o mediante carta.
- Entrevista a los padres.

¿Quién lo realiza?

Profesionales de la Regiduría de Servicios Sociales y Salud.

- 1 Trabajadora social (responsable del proyecto)
- 1 Educadora Social y puericultora.
- 1 Trabajadora familiar.
- Cuando se detecta algún problema de salud, acompañará a la Educadora Social o Trabajadora Familiar una Enfermera pediátrica o una comadrona.

Horario:

4 días a la semana mañana y tarde.

Condiciones de acceso:

Ser padre, madre o cuidador y residir en el municipio.

1. INTRODUCCIÓ

Tenir un fill és una de les vivències més importants i enriquidores que ens pot oferir la vida, però en l'actualitat els pares, sovint, es troben molt sols davant del fet de ser pares i d'educar els seus fills.

Abans, quan la família era més extensa i les relacions més properes, els avis feien de model i eren els que donaven suport. Als mateix temps transmetien informació, experiència i seguretat als nous pares.

Actualment, a causa dels profunds canvis socials, han sorgit nous models familiars (nuclear, monoparental, etc.) i la forma d'educar els fills s'entén i es duu a la pràctica de manera diferent, ja que es té una visió més individual, flexible i oberta de la criança d'aquests. Aquest fet obliga els pares a fer un esforç important per al coneixement del món dels fills i per al desenvolupament de les funcions parentals. En els inicis, solen ser les mares qui experimenten sensacions de solitud alhora d'enfrontar-se a la maternitat i als primers mesos de vida del nadó.

Per això pensem que aquest *Projecte Hola nadó!* Pot servir d'eina i de suport als pares que es troben en aquestes situacions o similars.

3. MARC LEGAL

Els **principis de promoció de la salut**, definits per l'OMS a la Conferència Internacional d'Ottawa (1996), adaptats a la infància són :

- Desenvolupar polítiques d'infància locals que afavoreixin la unitat d'acció.
- Crear ambients favorables pel desenvolupament de l'infant.
- Desenvolupar habilitats personals de criança i formació de les famílies per millorar l'atenció de l'infant.
- Reforçar la xarxa social de la infància.
- Millorar la qualitat dels Serveis d'atenció a la infància.

Principals línies d'actuació de la **política social europea** (Un pas endavant per la Unió), recollides en el Llibre Blanc (Brussel·les, 1994). Destaquem el punt 11 de l'apartat B, Conciliar la vida laboral i la família, del Capítol V Igualtat d'oportunitats entre dones i homes, on diu: *“El progreso hacia otros modos de percibir las responsabilidades familiares puede ir lentamente aliviando la carga que tradicionalmente ha recaído en las mujeres, e ir permitiendo a los hombres desempeñar un papel más enriquecedor en la sociedad. Sin embargo se precisa mayor solidaridad entre hombre y mujer para que los hombres asuman más responsabilidades en el cometido asistencial y que para la flexibilidad del empleo no lleve a nuevas presiones sobre la mujer... Esta solidaridad será apoyada mediante la aplicación de las disposiciones de la recomendación del consejo de 1992 sobre el cuidado de los niños (92/241/CEE, DO L 123 de 8.5 1992)”*.

Llei d'atenció i protecció dels infants i els adolescents. Llei 8/1995 aprovada en el Parlament de Catalunya el 27 de juliol. A continuació destaquem:

PRINCIPIS BÀSICS:

- La criança i la formació han de garantir el desenvolupament lliure, integral, harmònic de la seva personalitat.
- Evitar tot tipus de maltractament, negligència, crueltat i manipulació.
- Impedir l'explotació econòmica.
- Garantir el dret a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge.
- Promoure la informació i la participació d'aquestes persones en els diferents escenaris.
- Afavorir la relació intergeneracional.
- Divulgar aquests drets.
- Prioritat pressupostària del Govern de la Generalitat.

CONTINGUTS I RESPONSABILITATS EN RELACIÓ AMB LA CRIANÇA I FORMACIÓ:

Àmbit familiar:

- Responsabilitat de la criança i formació.
- Assegurar les condicions de vida per al desenvolupament (segons possibilitats).

Administració:

- Vetllar pel mal ús de les facultats dels genitors.
- Facilitar prestacions socials a les situacions de crisi familiar.
- Vetllar pels drets de relació i visita en cas de separació de la unitat familiar.
- Protecció en cas de desemparament.
- Programes d'educació i prevenció.
- Tractament de la delinqüència.

Llei de Serveis Socials 4/1994 de 20 d'abril:

Els Serveis Socials d'Atenció Primària de la nostra vila structuren un programa global d'atenció a la infància i es dona resposta unificada al conjunt de la població, amb uns criteris de prevenció, suport i ajut a la infància i família. I és en aquesta línia que hi volem donar un pas endavant, adreçats a tota la població que tingui un fill nou nat, mitjançant el projecte HOLA NADÓ !

4. JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE

Des del Departament de Serveis Socials i Salut de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, després de l'experiència pilot del projecte materno infantil durant cinc cursos (Projecte biberó, 1994/95; Projecte menuts, 1995/96, 1996/97 i Projecte nadó 1997/98), es detecta la necessitat de dissenyar un altre projecte que arribi a tota la població.

Aquest projecte consta de dues vessants diferents: per una banda, donar a conèixer tots els recursos que hi ha a la vila per a nens i família. L'altra, adreçada a detectar i prevenir possibles situacions de risc.

Va dirigit als nadons inscrits empadronats i residents en el municipi de Vilanova i la Geltrú i als pares o cuidadors.

Amb el treball d'aquest projecte es farà una prospecció i intervenció, a partir del coneixement dels nadons de la població i les seves condicions de vida. Té una finalitat educativa: detectar i prevenir possibles situacions de risc.

Amb tot aquest treball també es farà un estudi sobre la taxa de natalitat i fecunditat i es podrà establir, a partir d'aquí, comparacions amb les dades generals de Catalunya, centrat a la Costa de Ponent.

Tot això significa un treball en xarxa, donada la interrelació que es dona entre diferents institucions i professionals.

El projecte hola nadó intentarà facilitar que cadascú pugui trobar les seves respostes i solucions més adients a les seves necessitats parentives i les del nadó, en funció de les pròpies expectatives i situació social.

Hem volgut iniciar el Projecte hola nadó per arribar al més aviat possible a totes les famílies que tinguin un nadó a Vilanova i la Geltrú.

5. HIPÒTESI

Si coneixem els nens inscrits en el Registre Civil de Vilanova i la Geltrú i els seus pares podem detectar, a priori, les possibles situacions de risc.

Si contribuïm en la informació i orientació dels pares i/o cuidadors, en els casos que sigui necessari, en els primers mesos de vida del nadó, influïrem positivament i de forma preventiva per una millor qualitat de vida d'aquest.

6. OBJECTIU MARC

Aquest projecte consta de dues vessants diferents: per una banda, contactar amb tots els pares que han tingut un nadó i que vulguin acollir-se al Projecte, per donar-los a conèixer tots els recursos que hi ha a Vilanova i la Geltrú pel que fa a infància i família, i per l'altra, detectar i prevenir possibles situacions de risc(*), així com oferir-los el suport professional en el desenvolupament de les funcions parentives.

(*) Situacions de risc: es considera una família en situació de risc quan els indicadors d'avaluació qualitatius ens donen uns valors 2 i 3 o la suma total sigui superior a 20 punts, segons els indicadors elaborats a l'efecte i que estan a les pàgines 24, 25 i 26.

7.1. OBJECTIUS GENERALS

1. Conèixer tots els nadons inscrits en el Registre Civil de Vilanova i la Geltrú, durant l'any 1998/1999, 1999/2000.
2. Informar a totes les famílies amb nadons, que vulguin acollir-se al Projecte, dels recursos de la ciutat que van adreçats a la infància i a la família.
3. Oferir un suport professional, si s'escau, a les famílies dels nadons, per tal de donar seguretat en el desenvolupament de les seves funcions parenterals.
4. Detectar i prevenir a temps les possibles mancances dels pares que puguin repercutir en el desenvolupament integral del nen.
5. Establir les línies d'actuació conjunta entre els diferents professionals que col·laboren amb infància i família.

7.2. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- 1.1 Recollida de dades dels nadons (Registre Civil).
- 2.1. Promocionar els recursos que hi ha a la vila.
- 2.2. Informar dels diferents projectes (La Casa Oberta, Projecte nadó, Atenció Precoç, Post part...)
- 3.1. Potenciar les actituds i habilitats positives dels pares en la cura dels nadons.
- 3.2. Acompanyar els pares en l'experiència de tenir un fill durant els primers mesos de vida.
- 3.3. Afavorir la relació pediatre-família.
- 3.4. Donar pautes als pares o cuidadors sobre les etapes evolutives del nadó
- 4.1. Orientar els pares o cuidadors en l'estimulació del nadó.
- 4.2. Informar els pares o cuidadors de la importància de participar en el joc del nadó.
- 4.3. Afavorir l'escolta de la demanda del nen per donar-li una resposta.
- 4.4. Assessorar els pares de la importància de posar límits en el cicle vital del nen.
- 4.5. Possibilitar la derivació cap al Projecte nadó dels pares que necessitin suport de les funcions parentals.
- 4.6. Informar a la família dels diferents professionals (pediatres, estimulació precoç), per tal de ser assessorats si fos necessari.
- 5.1. Possibilitar la coordinació entre els professionals responsables que col·laboren en el Projecte hola nadó (PAD-Supervisores d'ABS-Educadora-Treballadora social).

8. METODOLOGIA

Per a la realització d'aquest Projecte cal, en primer lloc, l'obtenció de les dades dels nadons inscrits en el Registre Civil de Vilanova i la Geltrú (no les dels seus pares, ja que no ho permet la legislació vigent). L'obtenció d'aquesta informació ha estat autoritzada pel jutge titular del Registre Civil, i requereix un maneig responsable de les dades per part de tots els professionals que hi tenen accés.

A partir d'aquestes dades s'enviarà una carta de benvinguda al nadó i de felicitació per als seus pares, signada per l'Alcalde. En aquest escrit es donarà a conèixer la propera visita d'una educadora al domicili, tot donat l'opció de no acceptar aquesta intervenció professional. En aquest darrer cas es respectarà plenament la decisió de la família, es destruiran les dades de les que es disposi i no es farà cap intervenció dins el Projecte hola nadó! 1

En cas d'acceptar la visita de l'educadora, aquesta es produirà després d'acordar el dia i l'hora amb la família, en el cas de que hi hagi possibilitat de contactar telefònicament.

Abans de realitzar-se l'entrevista, es valorarà si la família presenta alguna situació de risc, tant social com de salut. Es poden produir dues situacions:

1. Família sense cap tipus d'alerta prèvia: l'entrevista la farà l'educadora social.
2. Família en alerta social o de salut: la visita la faran conjuntament l'educadora i una de les professionals de l'àmbit sanitari (llevadora/infermera pediàtrica).

Tant en el primer cas com en el segon, el contingut de la visita és el mateix (informació, orientació i observació) així com l'entrega del present personalitzat i la guia de recursos de petita infància i família. En finalitzar la visita l'educadora passarà una enquesta a la família sobre el grau de satisfacció respecte el Projecte.

Posteriorment caldrà determinar si no hi ha cap nova intervenció o bé cal fer altres actuacions que seran definides per l'equip de responsables del Projecte. Aquestes intervencions poden ser: noves visites d'observació i suport, l'orientació a recursos o bé la derivació a Serveis (entre d'altres, a la UBASP corresponent).

(1) No obstant, es poden donar altres tipus d'intervencions fora del marc d'aquest Projecte i dins de l'àmbit dels Serveis Socials si es detecta alguna situació de risc greu, tal i com ens obliga la legislació vigent, segons l'Article 2, apartat C), punt 3. De la Llei 37/91 de desembre sobre mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció: "Als efectes del que estableix l'apartat 2, tothom i en especial qui per raó de la seva professió tingui coneixement de l'existència de qualsevol maltractament a menors, ha de posar-ho en coneixement de l'autoritat judicial o de l'organisme competent, el qual ha de garantir la reserva absoluta i l'anonimat del comunicant".

